

BESLUIT (GBVB) 2020/2188 VAN DE RAAD**van 22 december 2020****tot wijziging van Gemeenschappelijk Optreden 2008/851/GBVB inzake de militaire operatie van de Europese Unie teneinde bij te dragen tot het ontmoedigen, het voorkomen en bestrijden van piraterij en gewapende overvallen voor de Somalische kust**

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de Europese Unie, en met name artikel 42, lid 4, en artikel 43, lid 2,

Gezien het voorstel van de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De Raad heeft op 10 november 2008 Gemeenschappelijk Optreden 2008/851/GBVB ⁽¹⁾ vastgesteld, waarbij de militaire operatie Atalanta van de EU werd ingesteld.
- (2) Op 30 juli 2018 werd Gemeenschappelijk Optreden 2008/851/GBVB gewijzigd bij Besluit 2018/1083/GBVB van de Raad ⁽²⁾ en werd Atalanta verlengd tot en met 31 december 2020.
- (3) Het Verdrag van de Verenigde Naties tegen de sluikhandel in verdovende middelen en psychotrope stoffen, ondertekend op 20 december 1988, bepaalt dat de partijen zoveel mogelijk dienen samen te werken om, in overeenstemming met het internationaal zeerecht, de sluikhandel over zee tegen te gaan.
- (4) Op 15 november 2019 heeft de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties (VN-Veiligheidsraad) in zijn Resolutie 2498 (2019) bevestigd dat alle staten met het oog op de totstandbrenging van vrede en stabiliteit in Somalië uitvoering dienen te geven aan het embargo op wapens en militaire uitrusting aan Somalië dat aanvankelijk was ingesteld bij punt 5 van zijn Resolutie 733 (1992) en de punten 1 en 2 van Resolutie 1425 (2002).
- (5) In zijn Resolutie 2498 (2019) veroordeelde de VN-Veiligheidsraad tevens de uitvoer van houtskool uit Somalië in strijd met het totale verbod op de uitvoer van houtskool en bevestigde hij zijn besluit betreffende het verbod op de in- en uitvoer van Somalische houtskool, als vervat in punt 22 van zijn resolutie 2036 (2012) en de punten 11 tot en met 21 van Resolutie 2182 (2014).
- (6) Op 4 december 2019 heeft de VN-Veiligheidsraad in zijn Resolutie 2500 (2019) de staten en regionale organisaties die daartoe in staat zijn, opgeroepen deel te nemen aan de bestrijding van piraterij en gewapende overvallen op zee voor de kust van Somalië, alle staten opgeroepen mee te werken aan het onderzoek naar en de vervolging van alle personen die verantwoordelijk zijn voor of betrokken zijn bij dergelijke daden, en heeft hij erkend dat de Seychellen met succes piraterijzaken kunnen vervolgen.
- (7) In zijn Resolutie 2500 (2019) sprak de VN-Veiligheidsraad voorts ernstige bezorgdheid uit over meldingen van illegale, ongemelde en ongereglemateerde visserij ("IOO-visserij") in de exclusieve economische zone van Somalië en erkende hij dat IOO-visserij kan bijdragen aan de destabilisering van kustgemeenschappen.
- (8) Op 25 februari 2020 heeft operatie Agénor, de militaire component van het initiatief "European-led Maritime Situation Awareness in the Strait of Hormuz" (EMASOH), volledige operationele capaciteit bereikt.

⁽¹⁾ Gemeenschappelijk Optreden 2008/851/GBVB van de Raad van 10 november 2008 inzake de militaire operatie van de Europese Unie teneinde bij te dragen tot het ontmoedigen, het voorkomen en bestrijden van piraterij en gewapende overvallen voor de Somalische kust (PB L 301 van 12.11.2008, blz. 33).

⁽²⁾ Besluit (GBVB) 2018/1083 van de Raad van 30 juli 2018 tot wijziging van Gemeenschappelijk Optreden 2008/851/GBVB inzake de militaire operatie van de Europese Unie teneinde bij te dragen tot het ontmoedigen, het voorkomen en bestrijden van piraterij en gewapende overvallen voor de Somalische kust (PB L 194 van 31.7.2018, blz. 142).

- (9) Op 12 november 2020 heeft de VN-Veiligheidsraad in zijn Resolutie 2551 (2020) de in Resolutie 2182 (2014) verleende machtigingen verlengd om te zorgen voor een strikte uitvoering van het wapenembargo tegen Somalië en het verbod op de in- en uitvoer van Somalisch houtskool, en heeft hij Atalanta aangemoedigd haar bijdrage aan de regionale samenwerking tegen illegale handelsstromen op zee te vergroten en alle vormen van handel in legale en illegale goederen die terroristische activiteiten in Somalië kunnen financieren, te ontwrichten.
- (10) De strategische evaluatie van Atalanta in 2020 leidde tot de conclusie dat het mandaat van de operatie moet worden verlengd tot en met 31 december 2022 en moet worden gewijzigd om een secundaire niet-uitvoerende taak in te voeren, namelijk het surveilleren van drugshandel, wapenhandel, IOO-visserij en illegale handel in houtskool voor de kust van Somalië.
- (11) De strategische evaluatie van Atalanta in 2020 leidde tevens tot de conclusie dat secundaire uitvoerende taken ter bestrijding van drugshandel en wapenhandel in het mandaat van Atalanta moeten worden opgenomen, overeenkomstig het toepasselijk juridisch kader, zodra dat is vastgesteld. Het Politiek en Veiligheidscomité is op 1 december 2020 overeengekomen dat Atalanta die taken zal uitvoeren en dat in de planningsdocumenten de nodige regelingen voor de operatie Atalanta zullen worden vastgelegd.
- (12) Gemeenschappelijk Optreden 2008/851/GBVB moet dienovereenkomstig worden gewijzigd.
- (13) Overeenkomstig artikel 5 van Protocol nr. 22 betreffende de positie van Denemarken, gehecht aan het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, neemt Denemarken niet deel aan de uitwerking en de uitvoering van besluiten en acties van de Europese Unie die gevolgen hebben op defensiegebied. Denemarken neemt niet deel aan de uitvoering van dit besluit en draagt derhalve niet bij aan de financiering van operatie Atalanta,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Gemeenschappelijk Optreden 2008/851/GBVB wordt als volgt gewijzigd:

- 1) In artikel 1 wordt lid 3 vervangen door:

“3. Daarnaast draagt Atalanta, als secundaire uitvoerende taak, bij tot de uitvoering van het wapenembargo van de Verenigde Naties tegen Somalië overeenkomstig Resolutie 2182 (2014) van de VN-Veiligheidsraad en tot de bestrijding van de handel in verdovende middelen voor de kust van Somalië in het kader van het VN-Zeerechtverdrag en het Verdrag van de Verenigde Naties tegen de sluikhandel in verdovende middelen en psychotrope stoffen van 20 december 1988.

4. Voorts surveilleert Atalanta, als secundaire niet-uitvoerende taak, de handel in verdovende middelen, wapenhandel, illegale, ongemelde en ongereguleerde visserij (“IOO-visserij”) en illegale handel in houtskool voor de kust van Somalië, overeenkomstig Resoluties 2498 (2019) en 2500 (2019) van de VN-Veiligheidsraad en in overeenstemming met het Verdrag van de Verenigde Naties tegen de sluikhandel in verdovende middelen en psychotrope stoffen van 20 december 1988.

5. Atalanta kan, als een secundaire niet-uitvoerende taak, binnen de grenzen van haar middelen en vermogens en op verzoek, bijdragen tot de geïntegreerde benadering van de EU met betrekking tot Somalië alsmede tot de activiteiten ter zake van de internationale gemeenschap, en aldus mee de diepere oorzaken van de piraterij en het piraterijnetwerk bestrijden.

6. De Militaire Staf van de EU steunt Atalanta door dreigingen in kaart te brengen en vooraf te plannen welke beslissende factoren van invloed kunnen zijn op de operatie, teneinde het Politiek en Veiligheidscomité van dergelijke dreigingen en factoren op de hoogte te houden.”

- 2) De titel van artikel 2 wordt vervangen door “Bestrijding van piraterij en gewapende overvallen voor de kust van Somalië en bescherming van kwetsbare scheepvaart”.

- 3) Het volgende artikel wordt ingevoegd; de tekst ervan is identiek aan artikel 12 van Gemeenschappelijk Optreden 2008/851/GBVB dat bij dit besluit wordt geschrapd:

“Artikel 2 bis

Overdracht van met het oog op hun vervolging gevangengenomen en aangehouden personen

1. Op basis van de aanvaarding van Somalië ten aanzien van de uitoefening van hun rechtsmacht door de lidstaten of derde staten, enerzijds, en artikel 105 van het VN-Zeerechtverdrag, anderzijds, worden met het oog op hun vervolging aangehouden en gevangengenomen personen die ervan worden verdacht daden van piraterij of gewapende overvallen als bedoeld in de artikelen 101 en 103 van het VN-Zeerechtverdrag van de Verenigde Naties te willen begaan, te begaan of te hebben begaan in de territoriale wateren, in de binnenwateren van Somalië of op volle zee, alsmede de goederen tot uitvoering van deze daden:

- overgedragen aan de bevoegde autoriteiten van de lidstaat of de derde staat die deelneemt aan de operatie waarvan het schip dat tot gevangenneming is overgegaan, de vlag voert, of
- indien deze staat zijn rechtsmacht niet kan of wil uitoefenen aan een lidstaat of een derde staat die die rechtsmacht wil uitoefenen ten aanzien van de bovengenoemde personen of goederen.

2. Personen die ervan worden verdacht daden van piraterij of gewapende overvallen als bedoeld in de artikelen 101 en 103 van het VN-Zeerechtverdrag te willen begaan, te begaan of te hebben begaan, en die door Atalanta met het oog op strafvervolging worden gevangengenomen in de territoriale wateren, de binnenwateren of de archipelwateren van andere staten in de regio, in overleg met die staten, alsmede de goederen die tot uitvoering van deze daden gediend hebben, kunnen worden overgedragen aan de bevoegde autoriteiten van de betrokken staat, of, met instemming van de betrokken staat, aan de bevoegde autoriteiten van een andere staat.

3. Geen van de in lid 1 en 2 bedoelde personen kan aan een derde staat worden overgedragen, indien de voorwaarden voor de overdracht niet met die derde staat zijn vastgesteld overeenkomstig het toepasselijk internationaal recht, daaronder begrepen het internationaal recht inzake de mensenrechten, om in het bijzonder te waarborgen dat niemand wordt onderworpen aan de doodstraf, aan marteling of andere wrede, onmenselijke of vernederende behandelingen.”.

- 4) Het volgende artikel wordt ingevoegd:

“Artikel 2 ter

Bijdrage aan de uitvoering van het VN-wapenembargo tegen Somalië en aan de bestrijding van de handel in verdovende middelen voor de Somalische kust

1. Om bij te dragen tot de uitvoering van het VN-wapenembargo tegen Somalië overeenkomstig de resoluties ter zake van de VN-Veiligheidsraad, in het bijzonder Resolutie 2182 (2014), voert Atalanta, zoals vastgelegd in de planningsdocumenten en binnen het overeengekomen operatiegebied op volle zee voor de kust van Somalië, inspecties uit van vaartuigen die naar Somalië varen of ervandaan komen, indien er redelijke gronden zijn om aan te nemen dat deze vaartuigen direct of indirect wapens of militaire uitrusting naar Somalië vervoeren en bijgevolg het wapenembargo tegen Somalië schenden, of dat zij wapens of militaire uitrusting vervoeren naar personen of entiteiten die aangewezen zijn door het krachtens Resoluties 751 (1992) en 1907 (2009) van de VN-Veiligheidsraad opgerichte Comité. Atalanta neemt deze voorwerpen in beslag, registreert ze en verwijdert ze, en kan deze vaartuigen en hun bemanningen omleiden naar een geschikte haven om deze verwijdering te vergemakkelijken, in overeenstemming met de resoluties ter zake van de VN-Veiligheidsraad, met inbegrip van Resolutie 2182 (2014), en met de in het operatieplan vastgestelde regelingen.

2. Om bij te dragen tot de bestrijding van de handel in verdovende middelen voor de kust van Somalië handelt Atalanta overeenkomstig de afspraken en binnen het overeengekomen operatiegebied op volle zee voor de kust van Somalië, zoals vastgelegd in de planningsdocumenten:

- a) ten aanzien van vaartuigen die een nationale vlag voeren, indien er redelijke gronden zijn om aan te nemen dat dergelijke vaartuigen worden gebruikt om verdovende middelen te verhandelen, gaat Atalanta, als dit uitdrukkelijk door de vlaggenstaat wordt toegestaan, aan boord van dat vaartuig naar verdovende middelen zoeken en, indien bewijs van illegale handel wordt gevonden, passende actie ondernemen met betrekking tot dat vaartuig en de lading aan boord. Bereidwillige lidstaten kunnen, in hun nationale hoedanigheid op grond van hun nationale wetgeving, overgaan tot aanhouding, detentie en overbrenging naar een derde staat en vervolging van personen die betrokken zijn bij de handel in verdovende middelen;

b) ten aanzien van schepen zonder nationale vlag, onderneemt Atalanta overeenkomstig het nationaal recht dat van toepassing is op het interveniërende schip en overeenkomstig het internationaal recht, uitsluitend actie, zoals het aan boord gaan en doorzoeken, door gebruik van de middelen die ter beschikking worden gesteld door de lidstaten die hebben aangegeven dat zij in staat zijn dergelijke actie te ondernemen. Bereidwillige lidstaten kunnen in hun nationale hoedanigheid op grond van hun nationale wetgeving verdere acties ondernemen, zoals het in beslag nemen van drugs en het omleiden van dergelijke vaartuigen, alsmede de aanhouding, detentie, overbrenging naar een derde staat en vervolging van personen die betrokken zijn bij de handel in verdovende middelen.

3. Zodra het operatieplan met de nodige regelingen is goedgekeurd, activeert het Politiek en Veiligheidscomité de secundaire uitvoerende taken wanneer de operationeel commandant van de EU meldt dat Atalanta over de nodige middelen beschikt om die taken uit te voeren en, wat het VN-wapenembargo betreft, wanneer de Europese Dienst voor extern optreden meldt dat de uit hoofde van punt 15 van Resolutie 2182 (2014) van de VN-Veiligheidsraad vereiste kennisgevingen zijn geschied.

4. Wanneer, met name tijdens inspecties overeenkomstig de leden 1 en 2, bewijsmateriaal wordt aangetroffen voor het vervoer van voorwerpen die onder het wapenembargo tegen Somalië vallen of van verdovende middelen, kan Atalanta het bewijsmateriaal voor het vervoer van wapens opslaan, en de lidstaten die daartoe bereid zijn het bewijsmateriaal voor vervoer van verdovende middelen. Meer bepaald kunnen, overeenkomstig het toepasselijke recht, persoonsgegevens worden verzameld en opgeslagen met betrekking tot personen die bij het vervoer van dergelijke wapens of verdovende middelen betrokken zijn, betreffende kenmerken die nuttig kunnen zijn voor hun identificatie, waaronder vingerafdrukken, alsmede de volgende bijzonderheden, met uitsluiting van andere persoonsgegevens: familienaam, meisjesnaam, voornaam en andere bijnaam of valse naam; geboortedatum en geboorteplaats, nationaliteit, geslacht, woonplaats, beroep en verblijfplaats; rijbewijzen, identificatiedocumenten en paspoortgegevens. Dergelijke gegevens, alsmede gegevens met betrekking tot de vaartuigen en uitrusting die door deze personen worden gebruikt, en de relevante informatie die is verkregen bij de uitvoering van de taken uit hoofde van dit artikel, kunnen aan de betrokken rechtshandavingsinstanties van de lidstaten worden meegedeeld. Deze gegevens kunnen ook, wanneer ze betrekking hebben op het vervoer van wapens, door Atalanta en, wanneer ze betrekking hebben op het vervoer van verdovende middelen, door bereidwillige lidstaten overeenkomstig het toepasselijke recht worden meegedeeld aan derde staten die hun rechtsmacht ten aanzien van dergelijke personen en goederen wensen uit te oefenen, en aan de bevoegde organen van de EU.

5. Met derde staten kunnen, op basis machtigingen die de Raad per geval verleent, overeenkomsten worden gesloten ter vergemakkelijking van de overdracht door een lidstaat van personen die op grond van het nationale recht zijn aangehouden en vastgehouden wegens deelname aan schendingen van het VN-wapenembargo tegen Somalië of aan de handel in verdovende middelen voor de kust van Somalië, met het oog op de vervolging van dergelijke personen. Zulke overeenkomsten bevatten voorwaarden voor de overdracht van dergelijke personen die aansluiten bij het toepasselijke internationale recht, met name het internationaal recht inzake de mensenrechten, om met name te waarborgen dat de betrokkenen niet worden onderworpen aan de doodstraf, aan foltering of aan wrede, onmenselijke of onterende behandeling.”.

5) In artikel 8 worden de volgende alinea's toegevoegd:

“Atalanta werkt nauw samen met de militaire missie van de Europese Unie om de Somalische veiligheidstroepen te helpen opleiden (EUTM Somalia) en met de missie van de Europese Unie voor de opbouw van capaciteit in Somalië (EUCAP Somalia). Zij ondersteunt, binnen de grenzen van haar middelen en vermogens, de desbetreffende EU-programma's.

Atalanta brengt, binnen de grenzen van haar middelen en vermogens, een specifieke samenwerking tot stand met operatie Agénor.”.

6) Aan artikel 9 wordt het volgende lid toegevoegd:

“3. Atalanta ondersteunt, binnen de grenzen van haar middelen en vermogens, met name door middel van capaciteitsopbouw en informatie-uitwisseling, het regionale fusiecentrum voor maritieme informatie (RMIFC) in Madagaskar en het regionaal operationeel coördinatiecentrum (ROCC) op de Seychellen.”.

7) Artikel 12 wordt geschrapt.

8) Aan artikel 14 wordt het volgende lid toegevoegd:

“7. Het financieel referentiebedrag ter dekking van de gemeenschappelijke kosten van de militaire operatie van de EU voor de periode van 1 januari 2021 tot en met 31 december 2022 bedraagt 9 930 000 EUR. Het percentage van het referentiebedrag bedoeld in artikel 25, lid 1, van Besluit (GBVB) 2015/528 bedraagt 0 %.”.

9) In artikel 15 worden de leden 4 en 5 vervangen door:

“4. Atalanta wordt gemachtigd om de tijdens de operaties vergaarde informatie over illegale of niet-geautoriseerde activiteiten, niet zijnde persoonsgegevens, te delen met het deskundigenpanel inzake Somalië en met het Bureau van de Verenigde Naties voor drugs- en misdaadbestrijding, de CMF, het RMIFC en het ROCC.

5. Atalanta wordt gemachtigd overeenkomstig artikel 2, onder h), aan INTERPOL, en overeenkomstig artikel 2, onder i), aan EUROPOL informatie over andere illegale activiteiten dan piraterij mee te delen die is vergaard tijdens haar operaties.”.

10) In artikel 16 wordt lid 3 vervangen door:

“3. De operatie van de EU eindigt op 31 december 2022.”.

Artikel 2

Dit besluit treedt in werking op de datum waarop het wordt vastgesteld.

Gedaan te Brussel, 22 december 2020.

Voor de Raad
De voorzitter
M. ROTH
